Jövőre megtisztul az algyői Tisza-part

Egy ideig irodájuk sem volt a városházán. Aztán például Szeged napjának rendezvényeire se kaptak meghívót. Az is megtörtént, hogy a katonák eskütételén elfelejtették köszönteni őket. Mostanában pedig az hangzik el, hogy nem hoznak elég pénzt Szegedre, a város fejlődésének kerékkötői, nem jól lobbyznak. Mindez országgyűlési képviselőkkel kapcsolatos szegedi sztori, a helyi és a parlamenti politikusok közötti feszültségre utal. Ezért kérdezzük meg országgyűlési képviselőinket: milyennek látják Szegedet, mit tettek városukért, milyen a viszonyuk az önkormányzattal, mennyire tudja a város „használni" az Ország Házába küldött politikusait.

Botka László: A pártválasztás nem családi ügy. *(Fotó: Schmidt Andrea)*

Még akkor sem lesz 25 éves Csongrád megye 3. számú, Szeged központú választókerületének MSZP-s képviselője, *Botka László,* amikor a jövő év elején tanulmányait a JATE jogi karán befejezi.

Tapasztalatlan? 1991-ben fölismerni, hogy belépni az MSZP-be nem öngyilkos akció – ahhoz fantázia kellett. Botka képviselő azóta olyan dolgokat ízlelt meg, amilyenekről kortásainak jelentős része nem is álmodik. Az Alföldről a külpolitikába röppent, kormányfők, államfők, NATO-főnökök, miniszterek közt forog. Fordulatosan, színesen és lehengerlően adja elő beszélgető partnerének, hogy amit ő csinál, az fontos – és hangsúlyosan teszi hozzá, hogy a fontos nemzeti célokért a pártok napi érdekein felül kell kerekedni:

– Jóban vagyok Bratinka Józseffel is, aki MDF-esként elődöm volt a körzetemben. Az országgyűlésben, a külügyi bizottságában én, a Vatikánban mint nagykövet, ő: mindketten az országot képviseljük, nem politikai szimpátiáinkat. Bratinka urat kiemelkedően tehetséges külpolitikusnak tartom. Példaszerű, ahogy az előző kormány idején a különféle emberekkel együtt dolgozott. Tisztában volt azzal is, hogy magyar belviszályainkat nem lehet külföldre vinni – nincs rá vevőképes kereslet. Azt is tudta, hogy a Lajtán túl senkit nem érdekelnek a sérelmeink. Bratinka úr valódi profi, s nekünk profikkal kell dolgoznunk. Szocialista képviselőként így én is támogattam nagyköveti kinevezését.

● ***Ez nem feledteti el, hogy Horn-kormány megalakulása után volt a külügyben tisztogatás. Ma már nem külügyér Szörényi László, a szegedi Pordány László, a bukaresti nagykövetség a magyar-román kapcsolatok legjobb hazai szakértőjétől, Borsi–Kálmán Bélától szabadult meg, s folytathatnánk a sort.***

– Pordány úr, Szörényi László nagyköveti megbízatása lejárt, s nem szokás hosszabbítani. Ők egyébként nem is tartoztak a külügyhöz, négyéves szerződés kötötte őket a minisztériumhoz. És voltak olyanok is, akik '94-ben választási listán szerepeltek. Ez nem megy. Valaki vagy politikus, vagy diplomata.

● ***Az Országgyűlési Almanach igen részletesen közli a felmenőit. Nagyon fontosnak tartja, hogy ki honnan származik?***

– Nem szeretem, ha politikusok a felmenőikre hivatkoznak. Nem túl hosszú az életrajzom, így a szokásosnál egy kicsit hosszabban vallhattam be az őseimet. Látható, a mi családunkban szinte minden réteg képviselve van: földbirtokos, szocdem iparos, értelmiségi. Anyám apja pedig székely, a második világháború alatt Gyergyóból menekült Martfűre. Úgyhogy a családban, a legvadabb Csou idők nyarain tanultam meg, mit jelent erdélyi magyarnak lenni. De a pártválasztást nem a családi hagyományok határozzák meg.

● ***Hanem mi?***

– Mindenkinél más. Az MSZP-be 1991-ben léptem be, amikor 3-4 százalék volt a párt népszerűségi mutatója. Az országos központban is hihetetlennek tartották, hogy egy 18 éves fiatalember hozzájuk csatlakozik. Ezek voltak, ugye, azok az idők, amikor a szegedi jogi karon is majdnem mindenki narancssárga fideszes jelvénnyel járt... Szegedről felküldték az adatlapomat Pestre, s valamelyik ügyintéző az életkoromat 18-ról átjavította 28-ra, mert azt hitte, hogy elírás.

● ***A KISZ-ben szerezte a szocialista irányulást?***

– Kamaszkoromban még volt KISZ, de én soha nem léptem be, korábban nem mozgalmárkodtam, az MSZP-ben kezdtem, azzal, hogy megszerveztem a párt ifjúsági tagozatát, amelynek az elnöke lettem, s ennek révén bekerültem az MSZP országos választmányába.

● ***Vagyis ön, Botka úr, már nem posztkommunista MSZP-s, hanem igazi szocdem?***

– '91–92-ben az MSZP annyira volt kifejlett szociáldemokrata párt, amennyire akkor Magyarországon kifejlett parlamenti demokrácia volt. Én azonban valóban nem vagyok posztkommunista.

● ***Az MSZP káderhiánya segítette gyors előrejutását?***

– Nem volt káderhiány. Az igaz, hogy nem voltunk sokan, de akik a pártban maradtak, azoknak nagyon kemény ambícióik voltak. Komoly zavart okozott is a köreikben, hogy belép egy 18 éves egyetemista, aki azután szervez egy ifjúsági tagozatot. Emiatt is rendelt az országos egyeztető bizottság, amely a párt etikai bizottsága, s három és fél órán át faggattak: „Mitől tartja magát baloldalinak egy ifjúsági tagozat '91–'92 Magyarországán?"

● ***Mitől?***

– Elmondtam, hogy mi vagyunk az első olyan nemzedék, amely úgy válik felnőtté, hogy természetes közege a parlamenti demokrácia. Azt is megkérdezték, hogy ez az új politikusi generáció majd miben lesz jobb az előzőnél? Azt mondtam, egy dologban biztosan mások lesznek: életük meghatározó politikai élménye nem valamelyik diktatúrához, nem '56 sérelmeihez köti őket, harcoltak is a barikád bármelyik oldalán. Éppen ezért, nagy öröm számomra, ha fiatalokat látok bármenyik pártban. Annak is örülök, hogy országszerte jelenleg 200 fiatal MSZP-s képviselő tevékenykedik az önkormányzatokban. Szegeden is két egyetemista ül a szocialista frakcióban. Az MSZP ifjúsági tagozatának országos elnöke, Ujhelyi István, szintén szegedi önkormányzati képviselő.

● ***A generációs szerveződés nem a kádárista hagyományt folytatja? Miszerint van a párt, abban ülnek az okos felnőttek, s alattuk az ifjúsági szervezet, benne a fejlesztésre szoruló kiskorúakkal...***

– Voltak olyan elképzelések '91–'92 táján, hogy ezt kellene folytatni, de ezzel én nem értettem egyet. A KISZ legnagyobb hibája volt, hogy pártirányítás alatt állt, mint minden. A fiatalságtól a legnagyobb értékét, az önállóságot rabolták el. Az MSZP ifjúsági tagozata nem a párt ifjúsági szervezte, őrzi önállóságát, igen lazán kötődik a párthoz.

● ***Liska Tibor közgazdász mondta a nyolcvanas években, hogy a szocializmus olyan rendszer, ahol butábbak igazgatnak okosabbakat. Liska régi butábbjai közül a '94-es választáson nem kevesen úgymond szakértőként jutottak vissza a hatalomba, egy-egy valahai pártbizottsági butább a kormányba is bekerült. Önnek, Botka úr, a félelem nélküli nemzedék embereként, milyen érzés e régi butábbakból kelesztett új szakértőkkel kollegiális viszonyban lenni, velük együtt országot, kapitalizmust építeni?***

– '90–'94 között az MSZP a demokratikus anarchia jegyében működött, ez sok régi ügyet elrendezett a párton belül. Ugyanekkor a többi pártban, az akkori kormányzó koalíció pártjaiban is bolsevik stílus uralkodott. Azokat az elnyomási, kinyírási technikákat alkalmazták egymással szemben is, amelyeket a Kádár-korszakban a saját bőrükön érezve tanultak meg. '90 és '94 között Szegeden én nem találkoztam azokkal a régi káderekkel, akikre a kérdése vonatkozik. A '94-es választási sikerünk után a homályból, a partvonalról valóban feltűntek ilyen arcok. Sikerült megküzdeni velük.

● ***A Kádár-korszak főemberei közül sokan, akikre akkor Liska megjegyzése vonatkozott, ma is a hatalom csúcsán vannak.***

– Én, aki életkoromnál fogva nem vagyok érintett a Kádár-korszak dolgaiban, teljesen joggal mondhatnék ilyeneket. De nem teszem, s hogy nem, annak három oka van. Először is tiszteletben tartom azt a jogot és lehetőséget, hogy élete folyamán az ember fejlődésen menjen keresztül. Másodszor, engem 1990-ben személyesen sértett, hogy magát néhány ma született báránynak nevező politikus azt mondta, hogy az ország romokban van. Szüleim, nagyszüleim végigdolgozták az életüket, értékekek hoztak létre, s akkor jön néhány figura, és azt állítja, hogy mindaz semmi. Harmadszor, erősen hiszem, hogy annak a rengeteg áldozatnak, amit a magyar nép hozott, akkor tudnék értelmet adni, ha létrehozzuk a demokratikus Magyarországot. És ennek érdekében ideje volna már fölhagyni a mutogatással is, hogy ki mi volt. Én büszke vagyok rá, hogy magyar vagyok, és büszkeségemből nem is akarok lejjebb adni, amit csak egy sikeres Magyarországon tehetek meg.

● ***Magyar büszkesége, vagy büszke magyarsága hangoztatásával az SZDSZ-ben népszerű?***

– A legkeményebb az ellenérzés, a tiltakozás bennem az ellen, hogy egyetlen választóvonal létezik: valaki vagy nemzeti, vagy – más. Azt tartom a legveszélyesebbnek, hogy szavakból, fogalmakból építenek barikádokat, hogy egymás mellett élő célokat egymással ellentétesnek tüntetnek föl. Ennek ellenére a magyar–magyar nyilatkozat miatt, most nagyon optimista vagyok. Aláírásakor igazi nemzeti egyetértés született, s Duray Miklós azt mondta nekem július végén Pozsonyban, hogy ez a nyilatkozat többet ér, mintha Horn Gyula kijelentette volna, hogy ő is tizenötmillió magyar miniszterelnöke...

● ***A külpolitikai high life választókörzete pórnépét kevéssé érdekelheti...***

– Tévedés, nem igaz. Hetente tartok fogadóórát, s mindig azt tapasztalom, hogy érdekli az embereket a külpolitika, és az is, hogy mi történik a külföldi magyarokkal.

● ***Nem inkább haza kellene dolgoznia? Azt állítják szegedi vezetők, hogy a kormánykoalíció Csongrád megyei képviselői eddig nem sokat tettek a városukért, mert egy vasat nem szereztek Szegednek.***

– Óriási tévedés azt hinni, a parlamenti képviselőnek az a dolga, hogy zsákszámra hordja városának a pénzt. A pártállamban hozzászoktak, hogy „lejön" a képviselő elvtárs, és lesz út, uszoda, járda. Csakhogy megfeledkeznek róla, hogy azoknak az embereknek a képviselőség volt a legkisebb rangjuk. Komoly pártfunkciókat és gazdasági pozíciókat töltöttek be. Megtehették, hogy ide-oda átcsoportosítsanak néhány tízmilliót. Egy mai képviselőnek nincs ilyen háttere. Szerencsére. Hiszen ma már nem erről szól a dal.

● ***Külügyi ténykedése következtében mégse vette önt eddig a szárnyára a hír. Politikai ellenfelei szerint önt négy dolog tette Szegeden ismertté: legyőzte Bratinka Józsefet, a kampánya során volt egy mobiltelefon-botránya, aztán egy autóbalesete, s hogy törvényességi alapon kitették az önkormányzat zárt üléséről...***

– Ellenfeleim állítása nem igaz. Azonban melegen tartják ezeket a dolgokat, mert belenyúlok kínos ügyekbe. Ezentúl is ezt fogom tenni, s egyik lépésemet se bántam meg. Különben azért sem értem e támadásokat, mert egyike vagyok ama nagyon kevés képviselőnek, akinek semmiféle gazdasági vállalkozása, semmilyen más jövedelme, mint a képviselői tiszteletdíja, nincs. Visszatérve azonban az érdemeikre: a képviselőnek nem az a feladata, hogy pénzesutalványokat postázzon az önkormányzatnak.

● ***Hanem?***

– Az algyői Tisza-parti méreghez hasonló környzeti veszély jó néhány van az országban. Nemrég elkészült a sorrend, hogy melyiket, mikor fogják eltávolítani. Céltudatos lobbyzással sikerült elérnünk, hogy Algyő az országos rangsorban ötödik legyen. Holott iszonyú hosszú a lista. Mégis kiharcoltuk, hogy Algyő ne kétezervalahányban kerüljön sorra, hanem 1997-ben. Végezetül még azt mondanám el, hogy a város, a megye regionális fejlesztése érdekében az önkormányzatnak és a közgyűlésnek fel kellene állítania egy közös irodát, amely a PHARE programokat menedzseli, és más nyugati pályázatokat figyel. Ezek jelentős részét ugyanis nem használjuk ki. A lehetőségek föltárására és kihasználására kellene az erőinket fordítani, nem a végtelen személyi és pártcsatákra.

Zelei Miklós